

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

LAUSUNTO

25.5.2010

Viitteet: Yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuus: julkinen keskustelu vuoden 2013 jälkeistä aikaa koskevasta politiikasta ja Suomen kannat (E 30/2010 vp)

Lausunto vuoden 2013 jälkeisestä EU:n yhteisestä maatalouspolitiikasta

Kotimaisen laadukkaan, kohtuuhintaisen ja riittävän raaka-aineen saanti on kotimaisen elintarviketeollisuuden toiminnan perusedellytys. EU:n yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuuden linjaukset vaikuttavat suomalaisen maataloustuotannon toimintaedellytyksiin ja sitä kautta suomalaisen elintarviketeollisuuden raaka-aineensaantiin. Jos teollisuus joutuisi tulevaisuudessa turvautumaan yhä enenevässä määrin ulkomaiseen raaka-aineeseen, siirtyisivät jalostustoiminnatkin vähitellen Suomen rajojen ulkopuolelle, minkä seurauksena Suomi olisi elintarvikehuollossa hyvin riippuvainen tuonnista.

Elintarviketeollisuusliitto ry katsoo, että Euroopassa tulee olla vahva yhteinen maatalouspolitiikka, jolla huolehditaan eurooppalaisen ruoantuotantoketjun toimintaedellytyksistä ja kilpailukyvyistä, elintarvikkeiden laadusta ja mahdollistetaan erityistoimet kriisitilanteissa. Ylituotanto ei enää tänä päivänä ole Euroopassa ongelma, vaan maatalouspolitiikassa on huomioitava yhä vaihtelevimmista sääolosuhteista ja nopeista hintaheilahteluista aiheutuvat ongelmat ruoantuotannossa ja kasvava ruoankysyntä maailmanlaajuisesti.

Elintarviketeollisuusliitto ry yhtyy suurelta osin maa- ja metsätalousministeriön muistiossa esitettyihin Suomen kantojen peruslinjauksiin. Elintarviketeollisuusliitto ry haluaa korostaa seuraavia asioita:

- Maatalouspolitiikan tulee kannustaa tuottajia ruoan ja rehujen raaka-aineiden tuotantoon. Suorien tukien tason tulee olla riittävä ja jatkossakin jäsenmailla tulee olla mahdollisuus maksaa osa tuista tuotantoon sidottuina. Tukijärjestelmissä tulee huomioida jäsenmaiden erilaiset tuotanto-olosuhteet, jotta kannattavan maatalouden ja ruoantuotannon harjoittaminen eri puolilla Eurooppaa on mahdollista. Maitokiintiöjärjestelmän poistuminen luo epävarmuutta maitomarkkinoille. Suomalaisen maidontuotannon toimintaedellytykset tulee turvata tulevaisuudessa esimerkiksi sektorille suunnattujen erityisten tukien muodossa. Maatalouspolitiikan pitkäjänteisyys on tärkeää, jotta myös teollisuus voi toimia suunnitelmallisesti.
- Säävaihteluiden ja hintaheilausten odotetaan jatkuvan, joten interventiovarastoja tarvitaan edelleen turvaverkkona etenkin vilja- ja maitosektorilla. Yksityisen varastoinnin tukien maksamisen mahdollisuus tulee säilyttää meijeri- ja lihatuotteille.
- Vientitukia tulee voida maksaa EU:n tekemien kansainvälisten sitoumusten rajoissa. EU:n maataloustuotteiden menekinedistämiseen ja tiedottamiseen liittyvää ohjelmabyrokratiaa tulee oleellisesti vähentää, jotta toimijat voisivat tarjottuja keinoja järkevästi hyödyntää. Kansainvälisten kauppasopimusten myötä kaupankäynti va-

pautuu ja kilpailu sisämarkkinoilla kiristyy. Tuonnin lisääntyessä on tärkeää, että elintarviketiennin mahdollisuuksista yhteisön ulkopuolelle huolehditaan.

- Ilmastonmuutoksen torjuminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä eläinten hyvinvoinnin edistäminen tulee huomioida maaseudun kehittämisenohjelmassa entistä vahvemmin tarjoten tuottajille tukielementtejä uusien käytäntöjen ja toimien edistämiseksi.
- EU:n omavaraisuus on erittäin alhainen kotieläinsektorille tärkeän kasvivalvauksen tuotannossa. Häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi tulisi kehittää maatalouspolitiikan keinoja lisätä kasvivalvaukstuotantoa EU:ssa. Samalla EU:n tulee kuitenkin huolehtia siitä, että tärkeiden raaka-aineiden, kuten soijan, tuonti on mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla.
- EU-tuotannolle on asetettu muuta maailmaa tiukempia hygieniaan, tuotteiden jäljitettävyyteen, eläinten hyvinvointiin ja ympäristön huomioimiseen liittyviä vaatimuksia. Kolmansista maista tuotavien elintarvikkeiden tulee täyttää samat vaatimukset kuin mitä EU:ssa valmistetuilta tuotteilta edellytetään. EU:n eläinten hyvinvointi- ja ympäristösääntöjä tulee vaatia huomioiksi entistä vahvemmin EU:n ja sen kauppakumppaneiden kahdenvälisissä sopimuksissa, kansainvälisen kaupan neuvotteluissa ja muussa kansainvälisessä toiminnassa.
- Elintarvikeketjun toimivuus on tärkeää kaikille ketjun toimijoille. Tasapainoiset kaupalliset suhteet parantavat ketjun toimintaa ja hyödyttävät myös kuluttajaa. Sopimuskäytäntöjä ei kuitenkaan tule jäykistää ottamalla käyttöön sellaisia EU-tasolla valmistettuja standardisopimuksia ja ohjeita, jotka rajoittaisivat vapaata liiketoimintaa tai heikentäisivät suomalaisen elintarvikeketjun kilpailullista asemaa.

Kunnioitavasti

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry

Heikki Juutinen
toimitusjohtaja